

**МАТЕРІАЛИ
XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ
ГОСПОДАРЮВАННЯ: СУЧАСНИЙ
СТАН, ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ»**

10-11 ЖОВТНЯ 2025 РОКУ

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ НА ГАЛУЗЕВОМУ, МІЖГАЛУЗЕВОМУ ТА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНЯХ

Kuznietsov Vladyslav

PERSPECTIVES FOR THE DEVELOPMENT OF CORPORATE SOCIAL
RESPONSIBILITY IN UKRAINE UNDER POST-WAR ECONOMIC
RECOVERY..... 5

Matsuka Viktoriia, Horbashevskaya Maryna

REPUTATION MANAGEMENT AS A TOOL FOR INCREASING THE
INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF REGIONS..... 7

Mykhailova Yelyzaveta, Nesenenko Pavlo

RURAL DEVELOPMENT IN UKRAINE ON THE PATH TO EUROPEAN
INTEGRATION..... 9

Ovcharyk Roman

ANTI-CORRUPTION AUDIT AS A MECHANISM FOR FIGHTING
CORRUPTION AND FRAUD AMONG THE CONTROL BODIES OF
UKRAINE..... 12

Андреев Д.С., Федорчук Н.В.

ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА..... 15

Андрейченко А.В., Дубовка А.С.

ЕКОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В ЛЕГКІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ:
ПОТЕНЦІАЛ КОНОПЛЯНОГО ТЕКСТИЛЮ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.... 17

Андрейченко А.В., Слюсаренко В.Д., Слюсаренко Л.І.

ВІДХОДИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ –
СИРОВИНА ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА РІДКІСНИХ МЕТАЛІВ..... 20

Андрейченко А.В., Ткаченко І.В.

ЕКОНОМІЧНА РОЛЬ ПЕРЕРОБНОЇ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ У
ПОВОЄННОМУ ВВІДНОВЛЕННІ..... 24

Арич М.І.

ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ УМОВ
ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЛЮДИНИ ДЛЯ ОЦІНКИ
СТРАХОВИХ РИЗИКІВ ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЖИТТЯМ ТА ЗДОРОВ'ЯМ..... 27

Атаманчук М.В., Кушнір Т.М.

ТРАНСФОРМАЦІЯ КОМУНІКАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ ПРОМИСЛОВИХ
ПІДПРИЄМСТВ: ВІД ТРАДИЦІЙНИХ КАНАЛІВ ДО ЦИФРОВИХ
ПЛАТФОРМ..... 29

Арич М.І.

к.е.н.,

заступник директора

Навчально-наукового інституту економіки і управління,

Національний університет харчових технологій,

м. Київ

ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ УМОВ ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЛЮДИНИ ДЛЯ ОЦІНКИ СТРАХОВИХ РИЗИКІВ ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЖИТТЯМ ТА ЗДОРОВ'ЯМ

Євроінтеграційні тенденції розвитку України невід'ємно пов'язані з усіма сферами суспільного життя, в тому числі і з ринком страхування та відповідними підходами та принципами до державного регулювання цієї сфери економіки країни. Разом з тим, особливості впливу держави на ринок страхування в Україні порівняно із аналогічними в країнах Європейського Союзу все ще досить-таки суттєво відрізняються. Так, наприклад,

При цьому, в Україні наразі відсутнє будь-яке регулювання використання генетичної інформації людини для оцінки страхових ризиків пов'язаних із життям та здоров'ям (сфери страхування життя та страхування на випадок хвороби, в тому числі медичне страхування) [1]. Натомість міжнародна практика (як щодо країн Європейського Союзу, так і багатьох інших) показує, що з огляду на різні особливості страхових ринків держави імплементують різні концептуальні підходи до регулювання застосування генетичних даних людини для цілей андеррайтингу у страхуванні [2].

Так, встановлено, що одними з основних причин встановлення специфічних підходів до даного регулювання на ринку страхування є необхідність мінімізації ризиків генетичної дискримінації (має місце тоді, коли для заявника на страхування на основі його генетичної інформації страхова компанія пропонує гірші та менш вигідні умови страхового договору (наприклад, обмеження у страховому захисті, збільшена страхова премія тощо) порівняно із іншими заявниками на страхування) та інформаційної асиметрії та як її наслідок несприятливого відбору, тобто коли страхова компанія не має в розпорядженні всіх даних про генетичну інформацію заявника страхування, яка вже відома цьому заявнику [3].

Таким чином, для України постає обґрунтована необхідність визначення підходів до регулювання особливостей використання генетичної інформації людини для оцінки страхових ризиків пов'язаних із життям та здоров'ям. Більше того, варто відмітити, що нова редакція Закону України «Про страхування» [4], що введена в дію з 01.01.2024р. фактично нічого не змінила в контексті такого регулювання – тобто як і раніше ніяких нововведень щодо даного виду регулювання страхового ринку немає.

Тому, враховуючи євроінтеграційні прагнення України, а також з урахування міжнародної практики, як регулювання ринків страхування, так і щодо сфери захисту прав людини та недопущення всіх форм дискримінації для України визначення специфічних умов використання генетичної інформації людини для оцінки страхових ризиків пов'язаних із життям та здоров'ям (сфери страхування життя та страхування на випадок хвороби, в тому числі медичного страхування) є нагальним та потребує детального вивчення [5-6].

Також визначено, що впровадження державного регулювання в Україні специфічних підходів до використання генетичних даних людини для цілей андеррайтингу у страхування повинно відбуватися (з метою досягнення найбільшої ефективності) паралельно із встановленням підходів до регулювання генетичних досліджень в Україні в цілому, адже і ця сфера наразі фактично немає визначеного державного регулювання. Що в свою чергу створює ряд загроз як для страхового ринку в цілому (адже генетичні аналізи стають все більш доступними в усіх розуміннях, що може сприяти зростанню ризиків інформаційної асиметрії [7] на основі генетичної інформації), так і зокрема щодо заявників на страхування, адже це може підвищувати відповідні ризики генетичної дискримінації на ринку страхування в Україні.

Список використаних джерел

1. Arych M., Joly Y. Genetic Discrimination in Access to Life Insurance: Does Ukrainian Legislation Offer Sufficient Protection against the Adverse Consequences of the Genetic Revolution to Insurance Applicants? *Laws*. 2022. №11(2). <https://doi.org/10.3390/laws11010002>
2. Uberoi D., Dalpé G., Cheung K., Kondrup E., Palmour N., Arawi T., Arych M., Ramiro Aviles M.A., Ayuso C., Bentzen H.B., Blizinsky K., Bombard Y., Chandrasekharan S., Chung B.H.Y., de Paor A., Doerr M., Dove E.S., Dupras C., Granados-Moreno P., Greenbaum D., ... Joly Y. The Key Features of a Genetic Nondiscrimination Policy: A Delphi Consensus Statement. *JAMA network open*. 2024. №7(9). e2435355. <https://doi.org/10.1001/jamanetworkopen.2024.35355>
3. Арич М.І., Щубелка Х.М., Волфсбергер В., Олексик Т.Х. Чи потрібне Україні специфічне регулювання використання генетичної інформації для оцінки ризиків у страхуванні?. *Фінанси України*. 2024. №(2). С. 85-100. <https://doi.org/10.33763/finukr2024.02.085>
4. Про страхування. Закон України № 1909-IX від 18.11.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>.
5. Karlsson Linnér R., & Koellinger P. D. Genetic risk scores in life insurance underwriting. *Journal of health economics*. 2021. №81, 102556. Advance online publication. <https://doi.org/10.1016/j.jhealeco.2021.102556>
6. Арич М., Щубелка Х., Волфсбергер В., Олексик Т. Використання генетичної інформації для оцінювання страхових ризиків в Україні: нормативно-правове забезпечення. *Економіка України*. 2024. №67(5(750), С. 78–92. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2024.05.078>
7. Joly Y., Burton H., Knoppers B. et al. Life insurance: Genomic stratification and risk classification. *European Journal of Human Genetics*. 2013. 22(5). Pp. 575–579. <https://doi.org/10.1038/ejhg.2013.228>